

Stiftelsesklagenemnda

Stiftelsesklagenemndas avgjørelse i sak 2019/0198

Stiftelsesklagenemndas avgjørelse av klage av 20. februar 2019 fra A over Stiftelsestilsynets vedtak av 28. januar 2019.

Saken gjelder Stiftelsestilsynets avvisning av As klage av 25. oktober 2018 over vedtak om vedtektsendring i Signe og Ragnar Askestads legat. Avvisningsvedtaket er begrunnet med at Stiftelsestilsynet ikke har mottatt nærmere innhold i klagen, jf. forvaltningsloven § 32, og at klagefristen på tre uker og etterspurt utsatt frist på tre måneder er passert.

Spørsmålet i klagesaken er om det er grunnlag for å avvise klagen over vedtaket om vedtektsendring i medhold av forvaltningsloven § 32 jf. §33 andre ledd.

1 Stiftelsesklagenemndas kompetanse og sammensetning

Stiftelsesklagenemndas kompetanse er fastsatt i lov 15. juni 2001 nr. 59 om stiftelser (stiftelsesloven) § 7a. Etter bestemmelsen avgjør Stiftelsesklagenemnda klager på enkeltvedtak fattet av Stiftelsestilsynet i medhold av stiftelsesloven, dekningsloven, arveloven og samvirkeloven, med mindre noe annet følger av særskilt lovbestemmelse.

Stiftelsesklagenemndas kompetanse omfatter også behandling og avgjørelse av klager på Stiftelsestilsynets avvisningsvedtak hjemlet i forvaltningsloven, jf. brev av 18. februar 2016 fra Nærings- og fiskeridepartementet.

Stiftelsesklagenemnda har full prøvelsesadgang, jf. lov 10. februar 1967 om behandlingssåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 34. Klagen over avvisningsvedtaket er rettidig fremsatt og vilkårene for å behandle klagen er til stede, jf. forvaltningsloven §§ 29 og 32.

Ved Stiftelsesklagenemndas behandling og avgjørelse av klagen deltok personlig varamedlem for leder, Johan Giertsen, oppnevnt ved kgl.res 18. september 2015, personlig varamedlem for Caroline Caroline D. Ditlev-Simonsen, Karl Henrik Sivesind, oppnevnt av Kulturdepartementet ved brev av 23. oktober 2017, og Henning Sollid.

2 Sakens bakgrunn i hovedtrekk

Signe og Ragnar Askestads legat (heretter stiftelsen), org. nr. 975 522 539, søkte om endring av stiftelsens vedtekter. Endringen gjaldt bestemmelsen om at ett av styremedlemmene skulle være lensmannen i Sande. Da lensmannskontoret skulle legges ned, foreslo styret å endre bestemmelsen slik at styremedlemmet skulle være «[e]t medlem bosatt i Sande. Enten fra det offentlige, eller privat næringsvirksomhet.»

Oppretternes slektninger uttalte seg i denne forbindelse. De motsatte seg endringen og foreslo en utvidelse av styret i stiftelsen til fem medlemmer, slik at også oppretternes slektninger kunne være representert. I uttalelsen av 18. august 2018 fremgikk følgende:

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

«Vi mener at legatstyrets forslag til endring av vedtekter er lite forenlig med dagens lovverk og forvaltning.»

Stiftelsestilsynet innvilget stiftelsens søknad om vedtektsendringer ved vedtak av 24. september 2018. Forslaget fra oppretterens slektninger ble ikke behandlet ettersom styret ikke hadde søkt om slik endring.

I brev av 15. oktober 2018 skrev A følgende på vegne av oppretterens familie:

«Vi viser til sak «Vedtak om endringer av vedtekter – SIGNE OG RAGNAR ASKESTADS LEGAT, org nr 975 522 239. Refnr.: 18/02086-17/717.1»

Vi ønsker å benytte oss av klageretten jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29.

For å tilrettelegge saken både praktisk og juridisk ber vi om ny frist på 3 mnd.»

Stiftelsestilsynet besvarte ikke henvendelsen, men avviste klagen 28. januar 2019 med henvisning til at både klagefristen og nye tre måneder var passert, og Stiftelsestilsynet hadde ikke mottatt nærmere innhold i klagen.

A påklaget avvisningsvedtaket 20. februar 2019.

Stiftelsestilsynet har etter dette vurdert klagen, men har ikke funnet grunn til å omgjøre avvisningsvedtaket. Saken ble oversendt til Stiftelsesklagenemnda ved brev datert 4. mars 2019.

Stiftelsesklagenemndas avgjørelse bygger på de saksdokumentene som nemnda har mottatt innen behandlingen av klagen.

3 Rettslig grunnlag for vedtaket

Stiftelsestilsynets vedtak er hjemlet i forvaltningsloven §§ 32 og 33 andre ledd.

Forvaltningsloven § 32 inneholder krav til klagens innhold. Bestemmelsen lyder:

«Erklæring om klage skal:

[...]

c) nevne det vedtak som det klages over, og om påkrevet gi opplysninger til bedømmelse av klagerett og av om klagefrist er overholdt;

d) nevne den endring som ønskes i det vedtak det klages over.

Erklæringene bør også nevne de grunner klagen støtter seg til.

Inneholder erklæringen om klage feil eller mangler, setter forvaltningsorganet en kort frist for rettelse eller utfylling.»

Det følger videre av forvaltningsloven § 33 andre ledd andre setning at dersom *«vilkårene for å behandle klagen ikke foreligger, skal underinstansen avvise saken, jfr. dog § 31.»*

4 Stiftelsestilsynets vedtak

Vedtaket av 28. januar 2019 lyder:

«Klage fra [A] gjeldende stiftelsen SIGNE OG RAGNAR ASKESTADS LEGAT, org. nr. 975 522 539, av 15. oktober 2018 blir avvist».

Stiftelsestilsynet bemerker at både opprinnelige klagefrist på tre uker, og etterspurt utsatt klagefrist på tre måneder er passert. Vider skriver Stiftelsestilsynet:

«Stiftelsestilsynet har ikke mottatt nærmere innhold i klagen, herunder den endring som ønskes i det vedtak det klages over eller de grunner klagen støtter seg til, jf. forvaltningsloven § 32.

Stiftelsestilsynet mangler derfor grunnlag for å kunne behandle klagen.»

5 Klagers anførsler

Klager anfører at det har vært gjennomført flere vedtektsendringer uten at arvingene er blitt gitt mulighet til å uttale seg. Videre opprettholder klager sitt forslag om å endre vedtektene til et styre på fem medlemmer fordi klager mener at dagens styresammensetning er åpenbart uheldig. Klager bemerker at styrets forvaltning av legatet har medført misnøye og lister opp en rekke årsaker til dette.

6 Stiftelsestilsynets merknader til klagen

Stiftelsestilsynet har ikke funnet grunn til å omgjøre vedtaket. Ved brev av 4. mars 2019 har Stiftelsestilsynet oversendt klagen til Stiftelsesklagenemnda til avgjørelse.

Stiftelsestilsynet bemerker følgende:

«Avvisningen er begrunnet med at det ikke er fremsatt en begrunnet klage innen den opprinnelige klagefristen på 3 uker eller den etterspurte utsatte klagefristen på 3 måneder. En behandling av angjeldende klage vil i realiteten innebære en ytterligere forlenget klagefrist, hvilket ikke er innvilget. Det er ikke fremmet påstander om saksbehandlingsfeil knyttet til vårt vedtak om avvisning. Vi finner derfor ikke at det er grunnlag for å omgjøre det påklagede vedtak.»

7 Stiftelsesklagenemndas vurdering

Stiftelsestilsynet avviste klagen av 15. oktober 2018 i vedtak av 28. januar 2018, over tre måneder etter at klagen ble sendt, med henvisning til at den ikke oppfylte kravene i forvaltningsloven § 32, samt at klagefristen på tre uker og etterspurt utsatt frist på tre måneder var passert.

Stiftelsestilsynets vedtak om godkjenning av vedtektsendringer er datert 24. september 2018. Brevet der dette vedtaket påklages er datert 15. oktober 2018. Klagen ble dermed fremsatt innen klagefristen, som er «3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part», jf. forvaltningsloven § 29 første ledd.

Det følger av forvaltningsloven § 32 første ledd at en klage blant annet skal «nevne det vedtak som det klages over» og «nevne den endring som ønskes i det vedtak det klages over», jf. henholdsvis bokstav c og d. Videre følger det av bestemmelsens andre ledd at erklæringen om

klage «*bør også nevne de grunner klagen støtter seg til*». Hvis vilkårene for å behandle en klage ikke foreligger, skal underinstansen avvise saken, jf. § 33 andre ledd.

Spørsmålet for Stiftelsesklagenemnda er om brevet av 15. oktober 2018 oppfyller de formelle kravene til en klage i forvaltningsloven § 32, eller om det var riktig av Stiftelsestilsynet å avvise klagen fordi nevnte vilkår for å ta klagen under behandling ikke var oppfylt.

Brevet fra klager av 15. oktober 2018 lød som følger:

«Vi viser til sak «Vedtak om endringer av vedtekter – SIGNE OG RAGNAR ASKESTADS LEGAT, org nr 975 522 239. Refnr.: 18/02086-17/717.1»

Vi ønsker å benytte oss av klageretten jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29.

For å tilrettelegge saken både praktisk og juridisk ber vi om ny frist på 3 mnd.»

I brevet har klager vist til hvilket vedtak det gjelder og skrevet at vedkommende ønsker å benytte klageretten, slik at kravet i forvaltningsloven § 32 første ledd bokstav c er oppfylt. Stiftelsesklagenemnda er av den oppfatning at det påklagede vedtakets art innebærer at det var klart hvilken endring klager ønsket, selv om dette ikke ble uttrykkelig presisert i brevet. Vedtaket gikk her ut på å godta søknad om vedtektsendring, og ved å klage på dette fremstod det klart at ønsket til klager var at vedtaket skulle bli omgjort, slik at søknaden om vedtektsendring skulle ha vært avslått. At dette var hensikten med klagen må også ha fremstått som klart for Stiftelsestilsynet ut fra det faktum at klager tidligere hadde kommet med innspill i saken som tydelig uttrykte dette ønsket. På denne bakgrunn er også kravet i bokstav d oppfylt.

I brevet av 15. oktober 2018 ble det riktignok avslutningsvis bedt om at Stiftelsestilsynet avventet behandlingen av klagen til klager hadde fått ytterligere tid til å begrunne klagen. Det faktum at klager ikke kom med slik ytterligere begrunnelse er imidlertid ikke avgjørende for om formkravene i § 32 er oppfylt. Bestemmelsens andre ledd angir at en klage «*bør*» nevne de grunner klagen støtter seg til, men dette er altså ikke et absolutt krav.

Etter Stiftelsesklagenemndas syn oppfylte brevet av 15. oktober 2018 dermed kravene til en klage i forvaltningsloven § 32, og det var følgelig ikke grunnlag for å avvise klagen.

Stiftelsesklagenemnda finner grunn til å bemerke at Stiftelsestilsynet i denne saken hadde en klar oppfordring til å kontakte klager for å veilede klager dersom Stiftelsestilsynet anså klagen for å være mangelfull. Det vises i den forbindelse til forvaltningsloven § 32 tredje ledd, hvor det fremgår at dersom erklæringen om klage inneholder «*feil eller mangler, setter forvaltningsorganet en kort frist for rettelse eller utfylling.*» Denne bestemmelsen må etter nemndas vurdering leses i sammenheng med forvaltningsloven §§ 11 og 17, hvor det fremgår at et forvaltningsorgan har en plikt til å veilede parter slik at de kan «*vareta sitt tarv*» og til å sikre at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes. Det vises videre til Jan Fridthjof Bernt i Norsk Lovkommentar, hvor det presiseres i note 857 at forvaltningsorganet, det vil si førsteinstansen, har «*plikt til å ta initiativ overfor klageren for å få [...] feil og mangler rettet eller klagen supplert.*»

Ut fra sakens opplysning legger Stiftelsesklagenemnda til grunn at klager ikke ble kontaktet av Stiftelsestilsynet før avvisningsvedtaket ble truffet, hverken for å oppklare hvorvidt henvendelsen var å anse som en klage eller påpeke eventuelle mangler ved klagen.

Dette utgjør etter Stiftelsklagenemndas vurdering brudd på reglene for forsvarlig saksbehandling i forvaltningsloven §§ 32 tredje ledd, 11 og 17.

Ettersom Stiftelsesklagenemnda har kommet til at Stiftelsestilsynet ikke hadde grunnlag for å avvise klagen av 15. oktober 2018, finner nemnda det imidlertid ikke nødvendig å ta stilling til om avvisningsvedtaket er ugyldig som følge av saksbehandlingsfeil.

Stiftelsestilsynets avvisningsvedtak blir etter dette å oppheve, jf. forvaltningsloven § 34 tredje ledd jf. andre ledd.

8 Vedtak

Stiftelsesklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

Stiftelsestilsynets vedtak av 28. januar 2019 oppheves.

Vedtaket er enstemmig.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Stiftelsestilsynets vedtak er endret til gunst for klager. Etter forvaltningsloven § 36 kan klager kreve dekket vesentlige sakskostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket. Eventuelt krav om dekning av sakskostnader bes rettet til Stiftelsesklagenemnda.

Bergen, 28. juni 2019

Johan Giertsen
Leder

Dokumentet er godkjent elektronisk